

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **H. Q. H.**, zastoupeného JUDr. Kateřinou Koberovou, advokátkou se sídlem Panská 6, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2015, čj. MV-96579-3/SO-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky Liberec ze dne 23. 2. 2016, čj. 59 A 71/2015 - 83,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 15. 5. 2015, čj. OAM-417-10/ZR-2015, jímž byla žalobci podle § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu a stanovena lhůta k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky Liberec, který ji rozsudkem ze dne 23. 2. 2016, čj. 59 A 71/2015 - 83, zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností opírající se o kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Současně navrhoval, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Uvedený návrh odůvodnil tím, že jediný zdroj jeho příjmů je v České republice, je podnikatelem a podnikání závisí právě na jeho osobě. Nikdo jej zde nemůže zastoupit. Vztahy s dodavateli má uzavřeny na svoji osobu a tyto vztahy fungují zejména díky osobním kontaktům. Pokud by musel odcestovat z České republiky, o svoji živnost přijde. Řádně zde odvádí daně a příslušné odvody. Nebude tedy ohrožením veřejného zájmu, pokud bude moci na území republiky pobývat a díky svému podnikání přispívat do státní pokladny. Naopak, musel-li by z republiky vycestovat, jeho podnikání zanikne a zanikne i jediný zdroj jeho příjmů. V rodné zemi se nemá čím živit a nemá takové vazby, aby ihned sehnal práci. Stal by se tedy osobou bez prostředků. V České republice má dlouhodobou přítelkyni, s níž chystá svatbu, kterou by v důsledku nuceného vycestování musel odložit. To by znamenalo zásah do jeho partnerského vztahu. Vycestování z republiky by pro něj navíc znamenalo velký finanční výdaj

a protože by přišel o práci, neměl by prostředky na nákup letenky zpět do České republiky, ani náklady na plánovanou svatbu. Výkon rozhodnutí žalované by pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, přitom přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Žalovaná k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že nejsou splněny podmínky podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Poukazuje na skutečnost, že ke zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu došlo proto, že byl stěžovatel odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Právní následky tohoto rozhodnutí pro stěžovatele neznamenaají nepoměrně větší újmu, než by přiznáním odkladného účinku vznikla jiným osobám. Nepoměrně větší újma stěžovateli vznikne teprve tehdy, dojde-li k jeho správnímu vyhoštění z České republiky. O něm by správní orgán rozhodoval v samostatném řízení, v jehož rámci by také zkoumal dopad vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince. Proti tomuto rozhodnutí by se stěžovatel mohl bránit správní žalobou, která má ze zákona odkladný účinek. Podle žalované tedy existují právní instituty, jimiž se stěžovatel může domoci posouzení své situace, případně i odkladného účinku rozhodnutí. Žalovaná také zdůraznila, že je stěžovatel řádně zastoupen a ochrana jeho práv je tak dostatečně zajištěna. Právo stěžovatele účastnit se projednání věci lze zajistit i udělením víza k pobytu do 90 dnů. Žalovaná proto navrhla nepřiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku a po zvážení argumentů stěžovatele i žalované, jakož i skutečností vyplývajících ze soudního spisu a z rozhodnutí správních orgánů dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.

[7] Kasační stížnost nemá podle § 107 odst. 1 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Z uvedeného důvodu by měl být odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „nepoměrně větší újmě“. Jedná se o případy, v nichž nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

[9] Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci vyšel z toho, že pokud by nebyl odložen výkon pravomocného rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, mohla by nastat situace, že stěžovatel bude povinen opustit území České republiky dříve, než bude o věci samé rozhodnuto kasačním soudem. Vzhledem k vylicení osobních, majetkových i rodinných poměrů by v takovém případě opuštění území republiky znamenal pro stěžovatele významnou újmu. Ta je nepoměrně větší, než která by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám. Kromě oslabení rodinných vazeb by především mohlo dojít k ukončení podnikatelské činnosti stěžovatele v důsledku zániku jeho živnostenského oprávnění (srov. § 5 odst. 5 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

ve spojení s § 57 odst. 2 téhož zákona). Jak stěžovatel uvedl, podnikání je jediným zdrojem jeho příjmů na území České republiky.

[10] Vedle uvedeného je setrvání stěžovatele na území republiky nezbytné i vzhledem k možnosti realizovat právo na spravedlivý proces. I proto je žádoucí, aby stěžovatel mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Přestože žalovaná ve svém vyjádření namítala, že stěžovatel je v řízení před kasačním soudem zastoupen advokátem, nedílnou součástí práva na spravedlivý proces je i právo účastníka vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem a udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011 - 100).

[11] I když lze přisvědčit žalované, že k opuštění území České republiky by mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nelze to považovat za dostatečný argument pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel by totiž byl nucen k vědomému nelegálnímu pobytu v České republice, a tedy i k porušení zákonů pouze proto, aby se vyhnul negativním dopadům správního rozhodnutí spočívajícím i v povinnosti opustit zemi dlouhodobého pobytu. Správní vyhoštění je navíc vždy spojeno se zákazem pobytu v České republice na určitou dobu (viz § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Uvedené negativní dopady správních rozhodnutí by se tím ani neodstranily, ani nepozastavily, nýbrž naopak by se hromadily.

[12] Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že újma, která by vznikla stěžovateli v důsledku výkonu rozhodnutí žalované, s níž je spojena povinnost opustit ve stanovené lhůtě území České republiky, je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a setrvání stěžovatele v České republice na další přechodnou dobu (shodnou s délkou řízení o kasační stížnosti), není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[13] Nejvyšší správní soud proto návrhu stěžovatele podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. vyhověl. Tím však nikterak nepředjímá budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. dubna 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu